

‘Ik wil de voorlopers ondersteunen’

Minister Gerda Verburg van LNV ziet mogelijkheden om het mestoverschot op te lossen.

U heeft extra geld vrijgemaakt voor onderzoek naar de oplossing van het mestprobleem. Waarom?

‘Ministers breken zich al tientallen jaren het hoofd over het mestdossier. Ik wil van dit hoofdpijndossier een succesdossier maken en zie dat het kan. Met de milieukwaliteit zijn we een heel eind op streek. De nitraatnorm voor grondwater wordt met uitzondering van het zuidelijk zand- en lössgebied vrijwel overal gehaald. In het Vijfde Actieprogramma mest staan maatregelen die ertoe leiden dat de gewenste kwaliteit in heel Nederland wordt gehaald. De fosfaatnormen worden stap voor stap strenger. Daardoor dreigt een mestoverschot te ontstaan. Tegelijkertijd zie ik in de praktijk innovatieve ondernemers met interessante oplossingen voor hun mestafzet. Sommigen weten zelfs dierlijke mest om te zetten in waardevolle producten. Die kant wil ik ook op. Er is meer uit mest te halen. Het moet toch mogelijk zijn om hoogwaardige fosfaatmeststoffen terug te winnen uit dierlijke mest. Fosfaat is nodig om de grond vruchtbaar te houden. Dat is essentieel voor het produceren van voedsel in de wereld. Om terugwinning te realiseren ben ik een innovatieprogramma mest gestart. Ik heb Wageningen UR gevraagd dit met kennis te ondersteunen.’

Wat verwacht u van het onderzoek?

‘Van Wageningen UR verwacht ik dat zij samen met voorlopers oplossingen uitwerken. Ik vind het belangrijk dat de onderzoekers dit doen met beide benen in de praktijk. Een mooi voorbeeld zijn de pilots om kunstmestvervangers te maken uit dierlijke mest. Ondernemers hebben het initiatief genomen en onderzoekers helpen nu mee aan de onderbouwing ervan.’

De onderzoekers adviseren mestverwerking als een van de technieken die moeten bijdragen aan oplossing van het mestprobleem. Om freeriders te voorkomen zijn afspraken tussen verschillende partijen nodig. Welke rol wilt u daarbij spelen?

‘Op dit moment hebben veel mestverwerkingsinitiatieven inderdaad te kampen met freeridersgedrag. Ondernemers die niet investeren in nieuwe ontwikkelingen profiteren wel van de successen van de voorlopers. Met mijn innovatieprogramma wil ik juist de voorlopers

ondersteunen. Mijn boodschap is: het loont om initiatief te nemen en duurzaam te ondernemen. Een belangrijk element in het innovatieprogramma is het ontwikkelen van een goed werkende markt voor grondstoffen uit mest. Als die grondstoffen waarde hebben, brengt het verwerken van mest geld op. Dan is er geen mestprobleem meer: de mestafzet is dan een bron van inkomsten in plaats van een kostenpost. Op dit moment verlaagt het hooguit de kosten. Ik heb het Innovatienetwerk gevraagd de mogelijkheden van het ontwikkelen van markten in kaart te brengen.

Ondernemers moeten zich realiseren dat je te laat bent als je pas in actie komt als de mestafzetprijzen weer torenhoog zijn. Mestverwerking kun je niet op een achternamiddag op poten zetten. Veel veehouders en ketenpartijen voelen de *sense of urgency* en komen in beweging. Ik wil mij inzetten om marktpartijen als veevoerb企业, bedrijven met ervaring met soortgelijke processen buiten de landbouw en innovatieve ondernemers bij elkaar te brengen. Om samen te kijken hoe doorbraken gerealiseerd kunnen worden en wat ieder daaraan kan bijdragen. Van mijn ministerie mag u verwachten dat we

innovatie met kennis ondersteunen, dat we kijken of er belemmeringen weggenomen kunnen worden of prikkels zijn te geven die oplossingen dichterbij brengen. Een voorbeeld van kennisondersteuning is het instellen van een helpdesk bij Wageningen UR, die voorlopers inhoudelijk moet ondersteunen en adviseren.’

Wat wilt u aan het einde van deze kabinetsperiode bereikt hebben met dit dossier?

‘Het ontwikkelen van een markt is geen kwestie van één of twee jaar; dat kost meer tijd. Maar ik wil het komend jaar wel mijn bijdrage leveren door een onomkeerbare route in deze richting in gang te zetten. Binnen afzienbare tijd moet de sector voldoende hebben geïnvesteerd in nieuwe marktconcepten die een oplossing zijn voor het fosfaatprobleem.

Daarnaast wil ik bereiken dat kunstmestvervangers definitief van de grond komen en toegelaten worden door de Europese Commissie. En ik heb hoge verwachtingen van het bemesten op maat en het veevoerspoor. Ik vraag Wageningen UR het bedrijfsleven met kennis te ondersteunen om dit te bereiken.’

Gerda Verburg: ‘Ik wil dat kunstmestvervangers definitief van de grond komen.’